

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

390

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de mogelijkheden om extra opvanglocaties voor asielzoekers te vinden* (ingezonden 21 oktober 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 30 oktober 2014)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de verschillende berichten over de mogelijkheden voor en bereidheid bij gemeenten en inwoners om ruimte te maken voor extra opvanglocaties voor asielzoekers?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe duidt u in zijn algemeenheid die mogelijkheden en bereidheid, in deze periode waarin het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) met grote urgentie extra locaties nodig heeft, vanwege de verhoogde asielinstroom?

Antwoord 2

Zoals ook uit de berichten waarnaar u verwijst naar voren komt, is het ook mijn ervaring dat de reacties op de mogelijke komst van een asielopvangcentrum in een gemeente vaak tweeledig zijn. Enerzijds zijn er vragen en is er sprake van weerstand, anderzijds zien we ook dat gemeenten graag meewerken en dat vrijwilligers zich melden voor taken in het centrum. Ik ben blij met deze steun van gemeenten en bevolking.

Vraag 3

Hoeveel tijdelijke opvanglocaties heeft u inmiddels gevonden? Hoeveel tijdelijke opvanglocaties heeft u nog nodig om te waarborgen dat er voldoende opvangplekken voor asielzoekers zijn? Wat zijn de laatste cijfers over de asielopvang (instroom, bezetting, uitstroom)?

¹ AD/Rotterdams Nieuwsblad, 17 oktober 2014: «Unaniem steun voor komst AZC»; Twentse Courant Tubantia, 16 oktober 2014: «Berkelland zeg nee tegen snelle vestiging asielzoekerscentrum»; Leeuwarder Courant, 17 oktober 2014: «Rijds ongeschikt voor asielzoekerscentrum».

Antwoord 3

Het COA heeft gereageerd op de onverwachte hogere instroom door op bestaande locaties optimaal gebruik te maken van de bestaande ruimten (o.a. recreatieruimten), bij te bouwen op bestaande locaties (zoals semi permanente bouw in Ter Apel en de paviljoens in Dronten en Luttelgeest) en locaties te (her)openen, zoals in Bellingwolde, Veenhuizen, Budel en Breda. In 2014 heeft het COA circa 13 locaties geopend, voornamelijk in voormalige gevangenissen en kazernes, maar ook in vakantieparken. Omdat we voor de komende jaren ook uitgaan van een hogere asielinstroom en bezetting bij het COA, worden zoveel mogelijk locaties gezocht die voor enkele jaren beschikbaar zijn. Dit is uiteraard anders voor de noodvoorzieningen, zoals de IJsselhallen in Zwolle, die louter dienen voor overbrugging tot er meer geschikte locaties beschikbaar zijn.

Vraag 4

Op welke wijze kunt u, zo nodig, het draagvlak bij gemeenten vergroten om tijdelijk asielzoekers op te vangen, bijvoorbeeld door uitgebreidere informatie over de waarborgen of door het wegnemen van mogelijke barrières hierbij?

Antwoord 4

De afgelopen tijd heb ik met uw Kamer vaker gesproken over de verhoogde asielinstroom en de effecten hiervan op de partners in de vreemdelingenketen zoals het COA en de IND. Zoals u stelt, heeft het COA op korte termijn veel locaties nodig. Bij het zoeken van locaties worden de gebruikelijke procedures gevolgd maar wel in veel korter tijdsbestek dan normaal het geval is. Zo worden er altijd omwonendenbijeenkomsten gehouden, maar ontbreekt soms de tijd om dit ruim voor de opening van een locatie te doen. Hier wordt goed geluisterd naar eventuele zorgen en bezwaren en het COA zal deze waar mogelijk ook wegnemen.

Tijdens de bestuurlijke overleggen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vraag ik ook regelmatig aandacht voor de uitdaging waar we gezamenlijk voor staan bij de opvang van asielzoekers en de huisvesting van vergunninghouders.

Vraag 5

Deelt u de mening dat zowel door het Rijk als door gemeenten een extra inspanning moet worden geleverd om te waarborgen dat alle vluchtelingen die in Nederland een veilig heenkomen zoeken fatsoenlijk kunnen worden opgevangen tijdens hun asielprocedure? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De opvang van asielzoekers is de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid en ik ben het met u eens dat de medewerking van gemeenten hierbij onontbeerlijk is. Enerzijds om extra opvanglocaties in te richten voor de opvang van asielzoekers, anderzijds om asielzoekers die een asielvergunning krijgen, snel te kunnen huisvesten in gemeenten. Daardoor kan de vergunninghouder snel beginnen aan zijn integratie en komen de plaatsen die deze groep nu bezet houdt in asielzoekerscentra, snel beschikbaar voor de asielzoekers die Nederland nu binnenkomen. De aantallen waar we nu voor staan blijven een extra inspanning vergen van vele partijen.

Vraag 6

Bent u bereid in gesprek te gaan en te blijven met de VNG en in samenwerking met gemeenten een alomvattend plan van aanpak voor de periode 2014 tot en met 2016 te maken teneinde voldoende opvangplekken voor asielzoekers te realiseren?

Antwoord 6

Voor de komende jaren reken ik net als voor dit jaar op een hogere instroom dan in de voorgaande jaren. Het COA houdt hiermee rekening in het zoeken naar locaties, waarbij zij op dit moment soms ook vanwege de urgente situatie niet uitsluitend optimale locaties betreft. Ook aan de achterkant van het proces is vaart en aandacht nodig. In direct overleg met de VNG is het Platform versnelling uitstroom vergunninghouders opgericht, waarin de departementen V&J, BZK en SZW met COA, VNG,

gemeenten en IPO samenwerken om de huisvesting van vergunninghouders te stimuleren en versnellen.

Vraag 7

Deelt u de mening dat Nederland altijd moet waarborgen dat de opvangvoorzieningen van asielzoekers aan een minimale standaard van voorzieningen voldoen en dat alles op alles moet worden gezet teneinde te voorkomen dat in de toekomst vluchtelingen onvoldoende opgevangen kunnen worden? Zo ja, op welke wijze waarborgt u dat?

Antwoord 7

Dat de opvang van asielzoekers aan minimale voorwaarden moet voldoen onderschrijf ik. Hieraan geeft het COA ook invulling en in Nederland wordt zeker voldaan aan de standaarden die bijvoorbeeld de EU-opvangrichtlijn voorschrijft. Jaarlijks wordt er een prognose gemaakt van het verwachte aantal asielzoekers. Zoals we dit jaar gemerkt hebben, kan de realiteit sterk van de prognose afwijken. Dit hebben we niet in de hand omdat asielzoekers om meerdere redenen de keuze voor een land maken en er nieuwe brandhaarden kunnen ontstaan in de wereld die ertoe leiden dat mensen hun land ontvluchten. Het COA is er in geslaagd om alle asielzoekers die zich melden, op een goede manier op te vangen. Dit gebeurt soms tijdelijk in enkele suboptimale voorzieningen. Het verblijf van een asielzoeker in zo'n voorziening is zo kort mogelijk

Vraag 8

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voor het algemeen overleg over opvang en terugkeer op 6 november aanstaande?

Antwoord 8

Ja.